

Posudek oponentky na bakalářskou práci Andrey Švarcové „Zkušenosti přirozeného mentoringu mezi vysokoškolskými studenty“

Bakalářská práce kolegyně Švarcové je příspěvkem k výzkumu problematiky přirozeného mentoringu. Metodami a postupy kvalitativního výzkumu mapuje zdroje sociální opory, které využívají vysokoškolští studenti. Práce čítá cca 50 stran textu členěného teoretické a empirické části (cca 20 stran textu). Součástí předkládaného textu bakalářské práce je také cca 180 stran přílohového materiálu. V úvodu textu práce autorka postupně vymezuje dvě výzkumné otázky. V té první formuluje zájem zjistit, jaké jsou zkušenosti studentů vysokých škol s přirozeným mentoringem (str. 10), Ve druhé otázce (tamtéž) formuluje zájem popsat zdroje sociální opory. Druhou uvedenou otázku později znovu postupuje v úvodu empirické části, což je pro čtenáře matoucí. Možná by uchopitelnosti textu pro čtenáře pomohlo, kdyby autorka ve své práci důsledněji rozlišovala cíle výzkumu a výzkumné otázky.

Teoretická, přehledová část práce se věnuje vymezení přirozeného mentoringu. S oporou v recentní odborné literatuře se postupně více věnuje otázce kvality mentorských vztahů a přehledu poznatků o pozitivním vlivu mentoringových vztahů v životě mladých lidí. Zvláštní pozornost pak autorka věnuje konceptům resilience a sociální opory. Struktura kapitol teoretické části je obtížně srozumitelná ve vztahu k záměrům práce formulovaným dvěma otázkami v kap. Úvod- není zkrátka jasné, jakým způsobem všechny kapitoly Teoretické části fungují ve smyslu vytvoření teoretického základu a představení přehledu stávajícího poznání v oblasti autorkou položených výzkumných otázek. Textu v teoretické části by jistě prospělo více explicitní navigace čtenáře ve smyslu co a jak a proč je v této části bakalářské práce prezentováno. Zdrojům sociální opory v kontextu přirozeného mentoringu není věnována žádná zvláštní kapitola, což by ale čtenář s ohledem na vymezení záměrů předkládané práce očekával. Textu přehledové (teoretické části) chybí shrnutí či zdůraznění poznatků, které mohou tvořit zásadní východiska pro vlastní výzkum autorky.

Empirická část se opírá o výsledky studie, ve které autorka realizovala a analyzovala rozhovory s deseti participanty. V průběhu rozhovorů otevřela celkem 4 tematické okruhy. Výběr těchto okruhů a jejich závažnost ve vztahu k postulované výzkumné otázce (viz kap. 3.1.1.) ale není v metodologické části argumentován. Nabízí se otázka, proč autorka tematizuje rodinné zázemí participantů a jejich studium a zároveň přehlíží například zmapování širších sociálních vazeb nebo vrstevnických skupin participantů.

Výsledky výzkumu jsou popisovány v kapitolách 3.1.1.1. – 3.1.1.3, jejichž číslování ale logicky nenavazuje na předcházející oddíly. V textu předkládané práce není argumentováno ani vysvětleno, proč se popis výsledků výzkumu strukturuje právě do témat, které tyto kapitoly označují – Sociální opora, zdroje sociální opory a rodinné zázemí. Například v kap. 3.1.1.3. Téma rodinné zázemí je uvedeno, že se rodinné zázemí ukázalo být důležitým tématem v realizovaných rozhovorech- což se ale zdá být samozřejmé, pokud je rodinné zázemí jedním z témat, které plán pro rozhovor explicitně sleduje. Samotný způsob zpracování výsledků výzkumu se mi jeví jako spíše popisný a mechanicky kumulativní. Zejména v kapitole věnované zdrojům sociální opory bych očekávala snahu autorky posunout analytické kroky na úroveň třízení či kategorizace témat vynořujících se jako obraz zdrojů sociální opory. Tím by mohla získat plastičtější materiál pro odpovědi na vlastní výzkumnou otázku.

Text práce postrádá závěrečnou diskusi zjištěných výsledků výzkumu. Závěr práce je velmi stručný a nabízí pouze velmi stručné shrnutí obsahu práce. Nenabízí žádnou integraci zjištěných výsledků výzkumu k obsahu přehledové části práci, nenabízí budoucí směry výzkumu ani žádnou kritickou diskusi ke zkoumanému tématu. To je velká škoda a proto vybízím autorku, aby nabídla kritickou (reagující na charakter stávajícího poznání na poli vymezeného předmětu zájmu) diskusi zjištěných výsledků v rámci obhajoby.

Práci kolegyně Švarcové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení na hranici mezi známkami velmi dobře – dobře.

Praha, 19. 9. 2022

doc. PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.